

Targowa

Dzielnice: Praga Północ

Osiedla: Szmulowizna

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy geograficzne Nazwy miejscowości w granicach Warszawy

Rok utworzenia nazwy: 1791

Opis

Istniały tu wsie **Targowe Wielkie** i **Targowe Małe**, które zapoczątkowały Targówek i dały nazwę ulicy. Być może istniała już w czasach grodziska Bródno na przełomie IX/X w., jednak pierwsze potwierdzone informacje o wsi Targowe pochodzi z 1347 roku, kiedy to książęta Kazimierz i Ziemowit zwrócili ją biskupowi plockiemu wraz ze wsią Kamion. Pod nazwą Targowe Małe wzmiankowana była w 1408 roku a jej właścicielem miał być wojski warszawski imieniem Laurenty (Wawrzyniec). Była to zapewne wieś szlachecka, licząca w 1580 roku ok. 60 ha. Należała wówczas do rodziny Targowskich a także Karniewskich, z czasem przechodząc we władanie rodu Gumowskich. Nie do końca jasna jest etymologia nazwy czy pochodzi od nazwiska właścicieli, czy też z racji suchych gruntów istniało tu prawdopodobnie targowisko, które straciło swoje znaczenie wraz z rozwojem Starej Warszawy i założonych bliżej Wisły Skaryszewa oraz Pragi. Od 1582 roku mieszkańcy mieli jednak prawo wyrębu lasów bródnowskich. W XVII w. wieś połączyła się z pobliską wsią Targowe Wielkie, położoną bardziej na południe i graniczącą ze wspomnianą wsią Kamion. Prawdopodobnie w tym okresie miała wykształcić się obecna nazwa. Przed 1740 roku właścicielami tych terenów zostali Lubomirscy, w 1753 roku podstoli plocki nazwiskiem Szydłowski a w 1764 roku król Stanisław August Poniatowski, który w 1780 roku wydzierzał fragment przy dzisiejszym rondzie Żaba Szmulowi Jakubowiczowi zwanemu Zbytkowerem z przeznaczeniem na cmentarz żydowski. Od połowy XIX w. był systematycznie rozparcelowywany. Dobra komunikacja z Warszawą poprzez Most Kierbedzia spowodowała szybki rozwój tego miejsca, gdzie zaczęła powstawać liczne zakłady przemysłowe, w tym również huta szkła. Po zachodniej stronie dzisiejszej ulicy Radzywińskiej powstały liczne drobne zakłady rzemieślnicze oraz przetwórstwa rolnego (np. ubojnie czy fermy drobiu) oraz osiedle mieszkaniowe. Wschodnią stronę zajęły zaś głównie zakłady przemysłowe, liczne fabryczki, w tym huta szkła. Wraz z powojennym rozwojem miasta w 1951 roku tereny te znalazły się w granicach Warszawy.

Ciekawostki

Powstała na przeł. XII i XIII w. jako droga przez wieś Targowe Wielkie, łącząc Pragę i Skaryszew w XVII w. Na skrzyżowaniu Targowej i Okrzei mieścił się rynek miasteczka Skaryszew i od tego miejsca na wschód Targowa nazywała się Wołowa, od miejsca trwającego do lat `80 XIX w. handlu bydłem. Granicę między Skaryszewem a Pragę stanowiła od roku 1591. Różne części nosiły różne nazwy: Zarwańska, przy Targowym Wielkim i Rynkowa ale od 1791 roku nosi dzisiejszą nazwę. Zabudowę ulicy stanowiły wtedy drewniane budynki mieszkalne i gospodarcze, stajnie, obory, kramy, jatki... Mieszkało tu ponad 2000 osób: urzędnicy, rzemieślnicy, handlarze, przekupnie, robotnicy, nędzarze. W 1794 roku szturm wojsk Suworowa zniszczył ulicę, czternaście lat potem wojska Napoleona dołożyły zniszczeń, szczególnie ucierpiała wówczas jej zachodnia strona. Stały tu wtedy gorzelnia, skład soli, płótna, jatki, 3 domy murowane i 64 drewniane. W 1819 roku szewc Jakub Liwarski postawił drewnianą chałupę, ale kilka lat później kowal Bartosiewicz postawił dom murowany. Łącznie w czasach Królestwa Kongresowego stało tu około 60 domów, z czego siedem murowanych. Po wybudowaniu dworców kolejowych do Petersburga i Terespoła znaczenie Targowej wzrosło, zabudowa zaczęła się szybciej rozwijać. Komunikacje między dworcami zapewniała od 1865 roku kolejka konna, zastąpiona szesnaście lat później przez linię tramwajową. Targowa ciągnęła się wtedy łukiem do rogatek Gołędzinowskich (Jagiellońska), ale w latach 80 XIX w., po wybudowaniu koszar i wytyczeniu ul. Esplanadowej (11 Listopada), skrócono jej bieg właśnie do Esplanadowej. Do pocz. XX w. ulica została zabudowana wielkomięskimi kamienicami, zaprowadzono pośrodku trawnik i ławeczki dla spacerowiczów, stały nawet fontanny. W 1909 roku tramwaj konny zastąpiono elektrycznym. Dziesięć lat później połączono ul. Targową i Wołową pod jedną, dzisiejszą nazwą. W czasie wojny nie została zniszczona i choć w latach 60 zaczęto w okolicy budować bloki, pozostała niezmieniona.

Stan obecny:

Nr 5: Kamienica Mozelmanów. Przedwojenna. Wiadukt linii średnicowej. Powstał w 1928 roku. 13.04.1944 bojowa grupa ZWM im Czwartaków wysadziła tory na wiadukcie i stoczyła bitwę z żandarmerią, o czym mówi tablica na prześle.

Nr 12: Kamienica. Przedwojenna. W podwórzu kapliczka z figurą Matki Boskiej.

Nr 14: Kamienica. Powstała pod koniec XIX w., ma aż 4 podwórka z oficynami. W trzecim znajduje się wolno stojąca kapliczka z figurą Matki Boskiej na cokole. Ustawiona tu w 1943 roku.

Nr 15: kamienica Juliusza Nagórskiego. Sześciopiętrowa, o otwartym od ulicy dziedzińcu i podwórzu otoczonym oficynami. Powstała w 1928 roku dla architekta (17 IV 1887 - 07 VIII 1944) według jego własnego projektu w kształcie podkowy (niepełnej litery H) i z ogromnym tarasem na dachu, gdzie założył swoje niewielkie obserwatorium astronomiczne. Elewacje zostały wykończone szalenie modną wówczas szarą cegłą. Mieściła się tu kawiarnia Nowoczesna (na miejscu dzisiejszego spożywczego), w latach `30 miały swoją siedzibę Auto-Kursy Tuszyńskiego, o czym informował jeden z bardziej okazałych neonów po tej stronie Wisły. W czasie wojny część budynku (od frontu) przejęli hitlerowcy lokując tu żandarmerię i policję, na dachu było stanowisko artylerii przeciwlotniczej. Działał tu również punkt Rady Głównej Opiekuńczej. W jednej z oficyn istniał internat dla dziewcząt prowadzony przez siostry Rodziny Maryi, niektóre z pomieszczeń w innej oficynie zajmowała Szkoła Podstawowa

Nr 50. Podwórko często było miejscem przetrzymywania przez hitlerowców ofiar praskich łapanek. 20.09.1943 nieudanego zamachu na budynek dokonał batalion dywersyjny Batalionów Praskich Saperów AK. Niewielkiego uszkodzenia doznała podczas ostrzału Pragi w 1944 roku, kiedy to jeden z pocisków przebił dach i stropy do czwartego piętra. Boczne ściany kamienicy, z niewielkimi okienkami, stały się chętnie wykorzystywane do reklam - pojawiły się tu grafiki Jubilera oraz polsko-rosyjsko-angielska Fotonu. W latach `60 przeprowadzono trwający kilkanaście lat remont domu. Po wyzwoleniu, w lokalu nr 14 zamieszkał ówczesny Prezydent Pragi Marian Spychalski ps. "Marek" (6 XII 1906 - 7 VI 1980) - działacz ruchu robotniczego, z wykształcenia inżynier architekt. Pochodził z Łodzi, ukończył Politechnikę Warszawską, w 1931 roku znalazł się w szeregach Komunistycznej

Partii Polski. W czasie II wojny światowej był współorganizatorem lewicowej Grupy Akademickiej, po wstąpieniu w 1942 roku do Polskiej Partii Robotniczej stał się współtwórcą Gwardii Ludowej i Armii Ludowej. Piastował obowiązki posła do konspiracyjnej Krajowej Rady Narodowej, w 1944 roku został szefem Sztabu Głównego Wojska Polskiego. 18 IX 1944 - 5 III 1945 pełnił funkcję Prezydenta Warszawy. Kilka miesięcy później został awansowany do stopnia generała brygady i do 1949 roku był wiceministrem Obrony Narodowej, później zaś Ministrem Odbudowy. W latach 1950-56 - niesłusznie oskarżony - znalazł się w więzieniu. Zrehabilitowany powrócił do pełnionych niegdyś obowiązków wojskowych, awansując do stopnia generała broni i zostając członkiem Biura Politycznego KC PZPR. W 1963 roku został podniesiony do godności Marszałka Polski. róg z ul. Kijowską: ~ Kamienica. Powstała w 1824 roku wg proj. Adolfa Szucha dla majora Dominika Cichockiego. W latach 70 XX w. została wyburzona podczas poszerzania ul. Kijowskiej.

Nr 19: Kamienica. Pod koniec lat 30 mieścił się tu skład win i wódek markowych Winkol. Dziś przeznaczona prawdopodobnie do wyburzenia.

Nr 21: Kamienica. Przedwojenna, dziś przeznaczona prawdopodobnie do wyburzenia.

Nr 22: Kamienica Dominika Cichockiego. Powstała w latach 1822-4 wg proj. Adolfa Szucha, gruntownie wyremontowana w latach 1949-50.

Nr 24: Milenium Centrum (drugi adres: ul. Kijowska 1). Biurowiec o sześciu kondygnacjach naziemnych, powstały w 2000 roku na miejscu kamienicy z początku XIX w.

Nr 25: Totalizator Sportowy. Nr 26/30: budynek mieszkalny. Powstał w latach `90 XX w., jest jednym z najwyższych przy tej ulicy.

Nr 27: Kamienica. Prawdopodobnie przedwojenna.

Nr 32: Kamienica. Przedwojenna, z charakterystycznymi trójdzielnymi oknami w dwóch półkolistych ryzalitach. Na ścianie w podwórzu duża, oszklona, skrzynkowa kapliczka z figurą Matki Boskiej.

Nr 33: Targowa Centrum. ~ Farbiarnia Chemiczna Edward Vockrodt, specjalizująca się w farbowaniu i bieleniu wyrobów tekstylnych. Upaństwowiona dekretem z 14 VIII 1947 roku.

Nr 36: Kamienica. Przedwojenna. Poddasze oficyny spłonęło w VI 2011 roku, zginęła 1 osoba. W podwórzu znajduje się skrzynkowa kapliczka przyścienna z figurką Matki Boskiej.

Nr 38: Kamienica. Przedwojenna.

Nr 39: Kamienica. Przedwojenna.

Nr 40: Kamienica. Przedwojenna. Od 1942 roku działała w podwórzu tajna drukarnia AK, prowadzona przez Jerzego i Tadeusza Mycke. Zbudowano w tym celu specjalnie betonowy schron pod powierzchnią podwórka.

Nr 41: Kamienica Welta. Powstała w 1913 roku dla Wolfa Welta. W bramie pejzaże na kaflach, w podwórzu kapliczka.

Nr 42: Blok mieszkalny. Powstał w 1964 roku wg proj. Jana Bogusławskiego i Bohdana Gniewiewskiego. W czasach PRL działał to popularny bar Oaza, dziś jest tu IV Oddział PKO BP.

Nr 43: Kamienica. Przedwojenna.

Nr 44: Kamienica. Powstała przed I wojną, jej dekoracje są uproszczone, a resztki dawnych zdobień są w bramie. W podwórzu malowana kapliczka z figurą Matki Boskiej w niebieskim płaszczu. W latach `30 mieszkał tu Ferdynand Goetel (1890-1960) - pisarz, publicysta, działacz polityczny.

Pochodził z Sucej Beskidzkiej, stąd jego zamiłowanie do gór. Studiował architekturę na politechnice w Wiedniu, podczas I wojny światowej znalazł się w Turkiestanie. Po powrocie do Polski początkowo był sekretarzem Akademii Górniczej w Krakowie, jednak w 1925 roku przeniósł się do stolicy. Tu pełnił obowiązki prezesa polskiego oddziału PEN Clubu a następnie prezesa Związku Zawodowego Literatów Polskich. Jego najsłynniejsze utwory to niewątpliwie "Kar Chat", "Przez płonący Wschód", "Wyspa chmurnej północy", "Serce lodów", "Pod znakiem faszyzmu". Był również cenionym scenarzystą, współpracującym z reżyserami tej klasy, co Ryszard Ordyński ("Pan Tadeusz", "Janko Muzykant", "Dziesięciu z Pawiaka"), Józef Lejtes ("Dzień wielkiej przygody", "Pod Twoją obronę", "Z dnia na dzień"), Mieczysław Krawicz ("Ułani, ulani, chłopcy malowani"), Romuald Gantkowski ("Dziewczyna szuka miłości"), Jan Fethke ("Bogurodzica"). We IX 1939 roku pisał przemówienia dla prezydenta miasta Stefana Starzyńskiego, później z ramienia Czerwonego Krzyża brał udział w

badaniach grobów ofiar zbrodni katyńskiej, na podstawie czego władze komunistyczne oskarżyły go później o kolaborację z Niemcami. Zdradzony (prawdopodobnie przez poetę Adama Ważyka) musiał opuścić Polskę. Osiadł w Londynie a ówczesne władze Polski zakazały druku jego książek i wszystkie dostępne egzemplarze wycofały z bibliotek. Na emigracji opublikował m.in. dwa tomy wspomnień - "Czas wojny" oraz "Patrząc wstecz". "Rehabilitacji czytelniczej" w ojczyźnie doczekał się dopiero w 1989 roku.

Nr 45: Kamienica. Przedwojenna, dziś ma tu swoją tymczasową siedzibę Muzeum Warszawskiej Pragi.

Nr 46: Kamienica. Przedwojenna, z dwoma charakterystycznymi półokrągłymi ryzalitami na skrajach.

Nr 47: Kamienica. Przedwojenna.

Nr 48: Kamienica. Powstała na pocz. XX w. W przejeździe bramnym zachowały się secesyjne zdobienia. Część zdobień zlikwidowano podczas przebudowy w latach 30 XX.

Nr 50\52: Kamienica Rothblitha. Zbudowana w 1819 roku dla Berka Lejzerowicza Rothblitha.

Nr 52 dobudowano 10 lat później, lecz dla tego samego właściciela. Do 1939 roku mieściły się tu 3 żydowskie domy modlitwy, jednak w roku 1945 zamieniono je na warsztaty. Istniał tu również sklep Targowianka. Obok sklepu i bóżnic działała tu placówka kontroli weterynaryjnej. Zachował się bruk w podwórzu. Jednak w dwóch zachowały się resztki polichromii Znak Zodiaku, Ściana Płaczu, Grobowiec Racheli, a także inskrypcja, która stwierdza, że malowidła ufundowali synowie Dawida Grinsztajna w 1934 roku. W oficynie odkryto pozostałości żydowskich domów modlitwy i mykwy z ceramiką z XV w. Ponadto fragmenty murów kamienicy pochodzą z XVIII w. Swoją siedzibę ma tu mieć tu Muzeum Pragi, przeniesione z Targowej 45.

Nr 54: Bazar Różyckiego. Powstał ok. 1901 roku z inicjatywy Manasa Ryby, na gruntach należących do aptekarza Juliana Różyckiego. Różyccy wprawdzie sprzedali wreszcie teren w 1923 roku, ale nazwa została. Był to główny punkt handlowy Pragi. Po roku 1945 stanowił główny punkt zaopatrzenia w towary deficytowe. Pod koniec epoki komunizmu można było kupić tu rzeczy niedostępne nigdzie indziej w sklepach, wręcz egzotyczne. Był to raj dla szulerów grających w 3 karty, bab z pierogami, sprzedawców zegarków spod płaszcza, tatuaży robionych zwykłą igłą... O każdej porze można było dostać alkohol. W części bazaru handlowano kurami, na życzenie nawet je skubano. Chodziły baby z koszami i wrzeszczały „Flaszka, alpażka i żyto!!”. Można tu było kupić dowolną walutę, często również fałszywą, złoto, dyplomy i świadectwa. Milicja często kontrolowała sprzedających, oczekując łatwego zarobku. Handlarze wyrzucali złoto na dachy, milicjanci potem zbierali. Zimą biegały typki i sprzedawały gorące cegły „Komu marźnie dupa u mnie cegły szuka!”. Bazar ma 3 wejścia: od Targowej, Brzeskiej i Żąbkowskiej. Dziś bazar dogorywa, wykańczany przez centra handlowe.

Nr 56: kamienica Ryby. Powstała w latach 1865-7 dla Karola Juliusza Mintera. W 1876 roku zamieszkał tu Manas Ryba, założyciel Bazaru Różyckiego. Ryba przyjechał z Nowego Dworu Mazowieckiego i założył tu interes: Bazar Różyckiego, a także pracował przy budowie Kolejki Mareckiej. Miał twardą rękę i głowę do biznesów. Swojego interesu pilnował jeszcze wtedy, gdy miał 95 lat. Zmarł przed II wojną światową. Jego małżonka była z domu Halbfisz, więc na ich temat krążyły żarty, że wyszła za Manasa, aby stać się całą rybą. W tym samym domu Różycki miał swoją aptekę. W czasie II wojny kamienicę zniszczono i straciła swój wystrój.

Nr 57: kamienica (drugi adres: Kłopotowskiego 38). Powstała w 1910 roku, w stylu secesji z imponującą klatką schodową. W dwudziestoleciu międzywojennym mieściła się tu restauracja Głowiczowera. W latach 70 XX w. wyremontowano elewację, upraszczając secesyjne dekoracje.

Nr 58: Kamieniczka Szeina i Tychońskiego. Powstała w 1914 roku, w roku 2002 została wyremontowana. W podwórzu zachowały się witryny sklepów, zrekonstruowano również balustrady na podstawie jedynej zachowanej.

Nr 59: Kamienica. Przedwojenna.

Nr 61: Kamienica. Przedwojenna.

Nr 62: Dom. Powstał w 1892 (lub 7, ciężko odczytać z elewacji) roku. Pod koniec lat 30 mieścił się tu

skład win i wódek markowych Winotex. W podwórzu znajduje się kapliczka.

Nr 63: Kamienica. Powstała przed I wojną, jej dekoracje są uproszczone, a resztki dawnych zdobień są w bramie. W 1945 roku miało tu swą tymczasową siedzibę Polskie Radio.

Nr 64: Kamienica. Przed wojną mieściła się w niej synagoga. W podwórzu znajduje się kapliczka.

Nr 65: Kamienica. Powstała w roku 1914 roku. W latach `90 planowano umieścić tu komisariat lub lecznicę MSW, po remoncie generalnym w latach 2008-2009 swoją siedzibę znalazł tu Główny Inspektorat Sanitarny.

Nr 66: Kamienica. Przedwojenna

Nr 67: Kamienica. Przedwojenna.

Nr 69: Kamienica. Powstała w latach 1890-1900 jako bogata kamienica wielkowiejska.

Nr 70: Dom mieszkalny Polskich Kolei Państwowych. Powstał w 1923 roku wg proj. Henryka Jakuba Gaya dla pracowników kolei. W latach 1928-30 rozbudowano za małą budowlę. Było tu 148 mieszkań z 2-4 pokojami. W pawilonie mieściło się przedszkole i mieszkanie dozorca. Pod koniec lat 30 Orbis otworzył tu swoją filię. Zachowały się sylwetki zwierząt nad wejściami do klatek, drewniana rama na listę lokatorów (skradziona ok. 2007 roku) i napis informujący, że mieszkają tu pracownicy Ministerstwa Komunikacji. Znajduje się tu apteka, przez wiele lat przeznaczona wyłącznie dla pracowników PKP.

Nr 71: Kamienica. Przedwojenna.

Nr 72: Dworzec Warszawa Wileńska. Pierwszy budynek stacji Warszawa Petersburska powstał w latach 1859-61 i stał vis a vis dzisiejszego dworca. Kończyły tu trasę pociągi z Petersburga. Wejście było od strony ul. Wileńskiej. W 1915 roku budynek został zniszczony przez opuszczających Warszawę Rosjan. Zamiast prawdziwego dworca, od targowej w latach 1915-47 wybudowano prowizoryczne budy, powiększone po 1947 roku o budynki od strony ul. Białostockiej. W czasie przewrotu majowego dworzec był kwaterą główną Piłsudskiego. W latach 1949-74 zaraz obok dworca stała stacja kolejki Mareckiej, Warszawa Targowa. Dziś odjeżdżają stąd pociągi podmiejskie, głównie w kierunku Małkini. W końcu XX w. zupełnie przebudowano dworzec, umieszczając tam duże centrum handlowe. Centrum handlowe Wileńska. Powstało w 2002 roku na miejscu baraku dworca.

Nr 74: Centralna Dyrekcja Kolei Państwowych. Powstała w latach 1928-30 wg proj. Mariana Lalewicza. Jest to 5 dużych gmachów biurowych dla 1200 pracowników i 2 domy mieszkalne. Od strony dziedzińca, nad wejściem, znajduje się orzeł: przed wojną był to wizerunek Piłsudskiego. 01.08.1944 budynki zajęte przez hitlerowców zajęli powstańcy, jednak opuścili go po kilku godzinach walk. Od 1945 roku mieściła się tu siedziba Krajowej Rady Narodowej i Rządu Tymczasowego, ale kiedy odbudowano lewą stronę miasta, dyrekcja kolei powróciła do budynku. Pierwotne wnętrza w stylu art deco nie zachowały się.

Nr 76: Kamienica. Pod koniec lat 30 firma Fuchs otworzyła tu swą filię, dziś niezamieszkała i prawdopodobnie przeznaczona do wyburzenia.

Nr 78: Kamienica. Powstała na przeł. XIX i XX w., jednak w latach 70 XX w. została przekształcona na blok mieszkalny.

Nr 80: Teatr REMUS. Powstał w 1995 roku.

Nr 82: Wieżowiec osiedla Praga I. ~ Fabryka Wyrobów Metalowych i Odlewnia Metali inż. Dybicz Meyerhoff. Jej właściciel mieszkał w kamienicy przy ul. Targowej 84. Zginął podczas okupacji hitlerowskiej za rzekomą kolaborację z hitlerowcami. Firma została upaństwowiona dekretem z 14 VIII 1947 roku i wówczas zabudowania najprawdopodobniej zburzono.

Nr 83: Blok osiedla Praga I. Powstał w latach 1948-50 wg proj. Heleny i Szymona Syrkusów.

Nr 83a: Blok osiedla Praga I. Powstał w latach 1948-50 wg proj. Heleny i Szymona Syrkusów.

Nr 83b: Blok osiedla Praga I. Powstał w latach 1948-50 wg proj. Heleny i Szymona Syrkusów.

Nr 83c: Blok osiedla Praga I. Powstał w latach 1948-50 wg proj. Heleny i Szymona Syrkusów.

Nr 84: kamienica Adolfa Dybicza. Zbudowana w 1904 roku wg proj. Karola Dybicza (brata) w stylu całkowicie eklektycznym ma 26 mieszkań (brat miał swoją kamienicę przy ul. 11 Listopada 4). Cegła pochodziła z cegielni Kopytów, której Dybicz był współwłaścicielem, rury najprawdopodobniej z własnej fabryki mieszczącej się przy ul. Targowej 83. Na klatce schodowej plafony z kobiecymi

aktami, marmurowo-stiukowe okładziny w ozdobnej bramie, bogate sztukaterie, kryształowe lampy, ręcznie kute balustrady balkonów i portale nad wejściami (do klatek schodowych oraz poszczególnych mieszkań) - wszystko w stylu baroku śląskiego. Karol Dybitz (ojciec) przybył właśnie z Górnego Śląska jako czeladnik murarski, po kilku latach dorobił się majstra cechowego a obaj jego synowie ukończyli studia inżynierskie. Adolf Dybitsch (tak się podpisywał od wejścia Niemców) za to, że w czasie okupacji kolaborował z hitlerowcami (choć dość mało gorliwie) został przez nich zastrzelony. Podczas okupacji dom nie został zniszczony, natychmiast po wyzwoleniu przejął go Skarb Państwa. Wiele z dekoracji zostało zniszczonych podczas dużego remontu, który miał tu miejsce pod koniec lat `60.

Nr 85: Blok osiedla Praga I. Powstał w latach 1948-50 wg proj. Heleny i Szymona Syrkusów.

Nr 86: Zespół Szkół nr 33. W skład wchodzi Technikum nr 6 (naprawa i obsługa samochodów) i Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 7 o specjalizacji mechanik samochodowy.

Data nadania nazwy: 1791 rok
